

ความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะ และ สถานการณ์ทางสังคมกับประสิทธิภาพการ
ทำงานของอาสาสมัครกู้ภัยมูลนิธิร่วมกตัญญูในเขตกรุงเทพมหานคร¹
(THE RELATIONS OF PSYCHOLOGICAL CHARECTERISTICS SOCIAL
SITUATION AND WORK EFFICIENCY OF RESCUE VOLUNTEERS FROM
RUAMKATANYU FOUNDATION IN BANGKOK)

พระมหาจันทร์ธรรม อินทร์เกิด²

วิลาศลักษณ์ ชวัลลี³

อรพินทร์ ชูชม⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะสถานการณ์ทางสังคม จิตลักษณะตามสถานการณ์กับประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกู้ภัย เพื่อค้นหาตัวทำนายที่ดีของ ประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกู้ภัยจากจิตลักษณะสถานการณ์ทางสังคม และจิตลักษณะตาม สถานการณ์ ทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ทางสังคม จิตลักษณะ ตามสถานการณ์และสถานการณ์ทางสังคมกับจิตลักษณะตามสถานการณ์ ที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงาน ของอาสาสมัครกู้ภัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นอาสาสมัครกู้ภัยมูลนิธิร่วมกตัญญู จำนวน 293 คน ตัวแปรอิสระที่ศึกษา มี 3 กลุ่ม คือ จิตลักษณะ (แรงจูงใจในการทำงาน และ พรหมวิหาร 4) สถานการณ์ ทางสังคม (การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว จากหัวหน้าจุด จากเพื่อนร่วมงาน จากประชาชน) และจิตลักษณะตามสถานการณ์ (เจตคติต่อการทำงานของอาสาสมัคร และการรับรู้ความสามารถของ ตนเองในการทำงานของอาสาสมัคร) สำหรับตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการทำงาน แบ่งออกเป็น การประเมินสภาพผู้บาดเจ็บ การปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บ การเคลื่อนย้ายและนำส่งผู้บาดเจ็บ ส่วนลักษณะ ทางชีวสังคม แบ่งออกเป็น อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามจำนวน จำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 7 ฉบับ สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

¹ ปริญญาพนินธ์ วท.ม. (สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้รับทุนอุดหนุน การวิจัยจากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

² นิสิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

⁴ รองศาสตราจารย์ ประจำสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง ผลการวิจัย พบว่า

1. การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน เจตคติต่อการทำงาน พรหมวิหาร 4 แรงจูงใจในการทำงาน การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว จากหัวหน้าจุด จากเพื่อนร่วมงานและจากประชาชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการทำงาน
2. ผลการศึกษาเรื่องปัจจัยทำนายพบว่า 1) การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน เจตคติต่อการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน สามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกัญญาได้ร้อยละ 22 ในกลุ่มรวม 2) การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน การสนับสนุนทางสังคมจากประชาชน สามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกัญญาได้ร้อยละ 27 ในกลุ่มอายุมาก 3) การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน เจตคติต่อการทำงาน สามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกัญญาได้ร้อยละ 19 ในกลุ่มอายุน้อย 4) การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน สามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกัญญาได้ร้อยละ 18 ในกลุ่มระดับการศึกษาต่ำ 5) การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน การสนับสนุนจากหัวหน้าจุด สามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกัญญาได้ร้อยละ 29 ในกลุ่มระดับการศึกษาสูง 6) การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน เจตคติต่อการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน สามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกัญญาได้ร้อยละ 28 ในกลุ่มระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อย
3. พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว จากเพื่อนร่วมงานกับเจตคติต่อการทำงานและการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงานกับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกัญญา
4. ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้าจุด จากประชาชนกับเจตคติต่อการทำงานและการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว จากหัวหน้าจุด จากประชาชนกับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกัญญา

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพการทำงาน, อาสาสมัครกัญญา, มูลนิธิร่วมกตัญญู.

ABSTRACT

The objectives of this study were to examine the relationship between Psychological characteristics social situations factors and psychological – situational characteristics to work efficiency of rescue volunteers, to rescue for important predictors of volunteers work efficiency, and to study the interactions between social support and attitude and between social support and rescue work self – efficacy on work efficiency. The participants were 293 rescue volunteers from Ruamkatanyu Foundation in Bangkok. There were three groups of independent variables; psychological characteristics (motivation in volunteers work and brammavihara. Social situation (social support from family, leaders, colleagues, and general people) psychological – situational characteristics (attitude towards volunteers work and rescue work self – efficacy. and dependent variables; work efficiency. Instruments were a 7 part questionnaire. The statistics used in this research were descriptive statistics Pearson product moment correlation, stepwise multiple regression Analysis, and two – way ANOVA.

The results were as follows:

1) Rescue work self – efficacy, attitude towards volunteers work, social support were positively desolated to work efficiency of rescue volunteers.

2) Rescue work self – efficacy together with attitude towards work, and motivation accounted for 22 % of the variance of work efficiency.

3) Rescue work self – efficacy together with social support from general people accounted for 27 % of the variance of work efficiency in elder group and 19 % in younger group.

4) Rescue work self – efficiency together with social support from leader accounted for 29 % of the variance of work efficiency in lighters collection group but only self – efficacy accounted for 18 % in rescue selection group.

5) Rescue work self – efficacy together with attitude and motivation accounted for 28 % of the variance of work efficiency in low work experience.

6) Interaction between social support from family and attitude, social support colleague and attitude, and social support from colleague and self – efficacy on work efficiency rescue were found.

Keywords : work efficiency, rescue volunteers, Ruamkatanyu Foundation.

บทนำ

มูลนิธิร่วมกตัญญูเป็นหน่วยงานเอกชนที่มีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย ให้ความช่วยเหลือทั่วราชอาณาจักรไทย มิได้แบ่งสัญชาติ ศาสนาหรือชั้นวรรณะและมีได้หวังค่าตอบแทนใด ทางมูลนิธิมีรถกู้ภัย รถพยาบาล รถดับเพลิง อุปกรณ์กำเนิดไฟฟ้า อุปกรณ์ดับเพลิง อุปกรณ์กู้ภัยทางน้ำทางบก พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครกู้ภัยประจำรถ ออกปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมง รวมทั้งให้การสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานสถาบันนิติเวชวิทยา เมื่อเกิดเหตุ ณ ที่ใดไม่ว่าทางบกทางน้ำ ซึ่งการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล ทางมูลนิธิจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ในการออกปฏิบัติงานอัคคีภัย การช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยมีหลักปรัชญาว่า “เราได้มาจากประชาชน เราเป็นของประชาชน เราต้องทำหน้าที่รับใช้ประชาชน ” (มูลนิธิร่วมกตัญญู , 2545: 9) จากข้อมูลเบื้องต้นจะเห็นได้ว่า มูลนิธิร่วมกตัญญูเป็นหน่วยงานเอกชนแห่งหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆ ที่เกิดขึ้น และยังช่วยให้ผู้ประสบภัยพิบัติรอดพ้นจากภัยพิบัติต่างๆ ได้อีกด้วย

อุบัติเหตุนับเป็นหนึ่งในภัยพิบัติต่าง ๆ ที่กล่าวมา ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาสำคัญของสาธารณสุขที่ทำให้บุคคลได้รับบาดเจ็บ พิการ สูญเสียทรัพย์สิน ชีวิตก่อนวัยอันควร ยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและกำลังคนในการพัฒนาประเทศชาติ จากสถิติการตายจากอุบัติเหตุของประชากรไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี (จรรยา แก้วสาร, 2549 : 1-4) ซึ่งระบบการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุเรียกว่า ระบบการแพทย์ฉุกเฉิน รวมทั้งระบบการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บก่อนถึงโรงพยาบาล ระบบการรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บในโรงพยาบาล และการเป็นโรงพยาบาลในเครือข่าย (วิทยา ชาติบัญญัติ, 2545) โดยที่ระบบการช่วยเหลือก่อนถึงโรงพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร ยังพบปัญหาในการดำเนินการ และการปฏิบัติงานเนื่องจากโรงพยาบาลที่ให้บริการด้านอุบัติเหตุฉุกเฉินขึ้นอยู่กับหลายสังกัด รวมถึงปัญหาการขาดแคลนแพทย์ พยาบาล พนักงานกู้ชีพ ที่มีความเชี่ยวชาญ ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพ ผู้ปฏิบัติงานเป็นอาสาสมัครกู้ภัยที่มาช่วยในช่วงเวลาที่ตนว่างจากงานประจำ ถึงแม้ว่าอาสาสมัครส่วนใหญ่มีเครื่องมือสื่อสาร และ ยานพาหนะ ออกทำหน้าที่กู้ภัยช่วยเหลือผู้ประสบภัย แต่อาสาสมัครยังขาดการอบรมอย่างต่อเนื่องในเรื่องของการดูแลและการป้องกันภัย แม้ว่าโรงพยาบาลรวมถึงนักวิชาการ จะพยายามจัดการฝึกอบรมฝึกซ้อมให้ แต่อาสาสมัคร ยังมีข้อจำกัดเรื่องเวลาที่ต้องประกอบอาชีพจึงไม่สามารถเข้าร่วมอบรม ทำให้การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บยังขาดประสิทธิภาพ (จรรยา แก้วสาร, 2549: 1-4)

ในกรุงเทพมหานคร การนำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล ส่วนใหญ่เป็นบทบาทองค์การเอกชน ในขณะที่ โรงพยาบาลของรัฐ ยังมีบทบาทน้อยมากในการช่วยเหลือ และนำส่งผู้บาดเจ็บไปยังโรงพยาบาล (เกศินี สราญฤทธิชัย ; และ คณะ, 2546: 2) จากข้อมูลการปฏิบัติงานของระบบบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน สำนักงานระบบการบริการการแพทย์ฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุข ตั้งแต่วันที่ 10

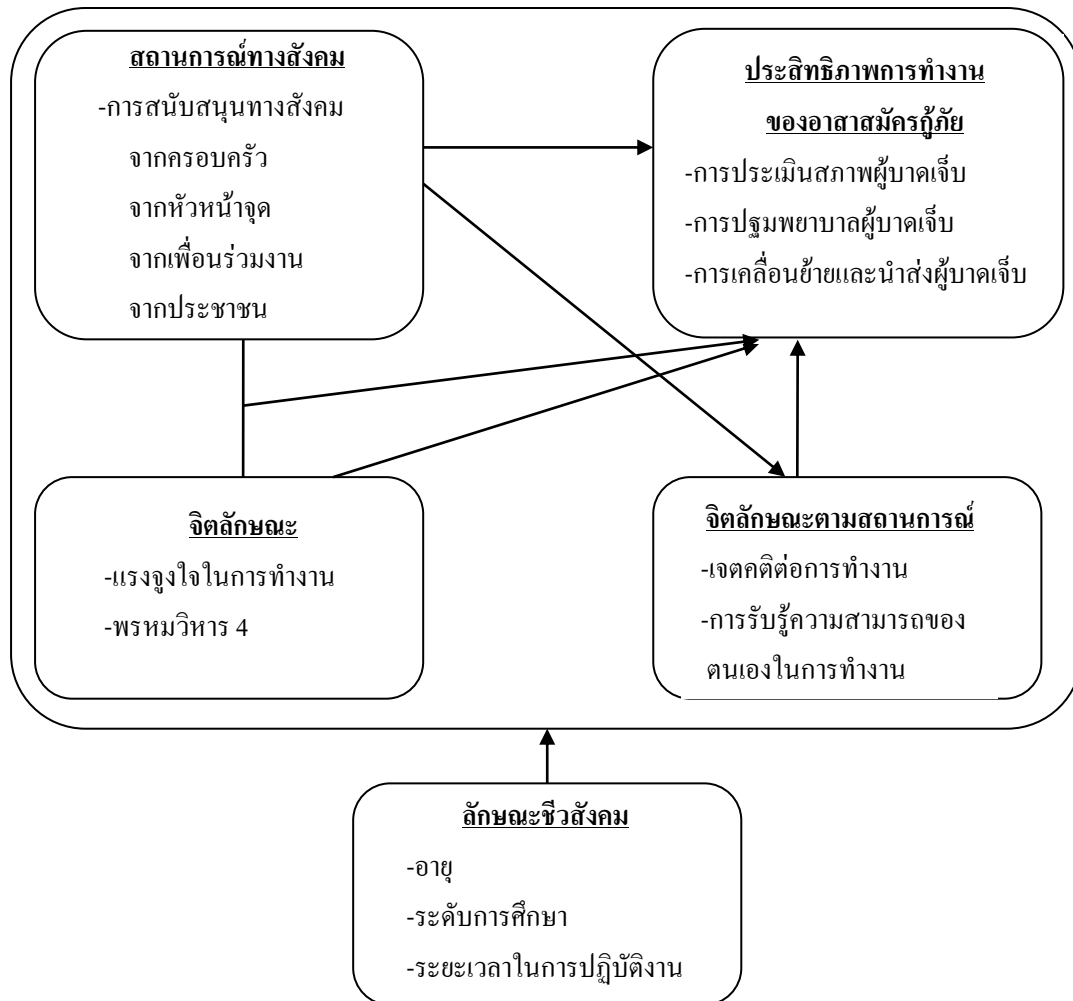
กรกฎาคม- 10 กันยายน 2548 พบว่า ผู้บาดเจ็บถูกนำส่งโดยมูลนิธิกุ๊กภัย ร้อยละ 62.67 นำส่งโดยรพพยาบาล ร้อยละ 37.33 และยังพบว่า การให้การดูแล และ นำส่งร้อยละ 79.43 ให้การดูแลและไม่นำส่ง ร้อยละ 5.31 ให้การดูแลแต่เสียชีวิต ณ จุดเกิดเหตุ ร้อยละ 0.50 ให้การดูแลแต่เสียชีวิตขณะนำส่ง ร้อยละ 0.12 เสียชีวิตก่อนไปถึงโรงพยาบาล ร้อยละ 1.29 แนะนำกลับบ้านโดยไม่ได้รับการรักษา ร้อย ละ 0.17 ยกเลิกปฏิบัติการร้อยละ 7.03 และไม่พบเหตุ ร้อยละ 5.15 (จรรยา แก้วสาร. 2549: 1-4; อ้างอิงจาก สมาคมเวช ศาสตร์ฉุกเฉินแห่งประเทศไทย กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. 2548)

จากสถิติดังกล่าวที่เกิดขึ้นส่วนหนึ่ง ก็เพราะอาสาสมัคร ได้รับข้อมูลผิดพลาด เนื่องจากผู้ประสบ เหตุขาดความรู้และประสบการณ์ในการแจ้งเหตุ ส่วนในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครกุ๊กภัย พบว่า 1) ไม่มีทักษะในการรับแจ้งเหตุ 2) ออกปฏิบัติงานล่าช้า 3) อุปกรณ์เวชภัณฑ์ไม่พร้อม 4) ขาดการประเมิน สภาพผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดเหตุการณ์ผู้บาดเจ็บหัวใจหยุดเต้น แต่ไม่ได้รับการช่วยเหลือ 5) เมื่อ ถึงโรงพยาบาลขาดการส่งต่อข้อมูลที่สำคัญ ทำให้ผู้บาดเจ็บไม่ได้รับการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง และ 6) ขณะเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บเกิดข้อผิดพลาดขณะเคลื่อนย้ายทั้งจากผู้ประสบเหตุ และ จากผู้ปฏิบัติงาน (จรรยา แก้วสาร. 2549 2-3 ; อ้างอิงจาก ข้อมูลผิดพลาดที่พบบ่อยในการดูแลภาวะฉุกเฉิน. 2546 : 22) ในกรุงเทพมหานครยังพบว่า การดูแลขณะนำส่งขาดการปฏิบัติขั้นต้น ร้อยละ 40 และขาดการดูแล ขณะนำส่งสูงถึง ร้อยละ 86 (จรรยา แก้วสาร. 2549 : 2-3) เพราะฉะนั้น จึงได้มีหน่วยงานต่างๆ เช่น หน่วยกู้ชีพ “นเรนทร” ของโรงพยาบาลราชวิถี “หน่วยกู้ชีพ” ของโรงพยาบาลเลิศจิน สังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข หน่วยกู้ชีพ “คุ้มเกล้า” โรงพยาบาลภูมิพล หน่วยกู้ชีพโรงพยาบาล “ศรีวิชัย” มูลนิธิ ร่วมกตัญญู และมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง เป็นต้น เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุป จากข้อมูลเกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งแสดงถึงการขาดประสิทธิภาพ ในการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุของอาสาสมัครกุ๊กภัย นำมาสู่ปัญหาการวิจัยที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจ ที่จะศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ ประสิทธิภาพการทำงานการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บของอาสาสมัครกุ๊กภัย จากปัจจัยภายใน (จิตลักษณะและจิตลักษณะตามสถานการณ์) และปัจจัยภายนอก (สถานการณ์ทางสังคม) มาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ และผู้วิจัย คาดหวังว่า ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้านี้ จะสามารถนำไปเป็น แนวทางในการส่งเสริมการทำงานของอาสาสมัครให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

จากสถานการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการศึกษาที่นำไปสู่การช่วยเหลือ ผู้บาดเจ็บได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม แต่การที่อาสาสมัครจะช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับ ปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์ ดังนั้น ผู้วิจัย จึงใช้รูปแบบ ปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2541: 105 - 108; อ้างอิงจาก Magnusson; & Endler. 1977:18 - 21) เป็นแนวทางการศึกษา ดังกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยดังต่อไปนี้

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะ (แรงจูงใจในการทำงานอาสาสมัครและพรหมวิหาร 4) สถานการณ์ทางสังคม (การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว จากหัวหน้าจุด จากเพื่อนร่วมงาน จากประชาชน) จิตลักษณะตามสถานการณ์ (เจตคติต่อการทำงาน และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน) กับประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกู้ภัย
2. เพื่อค้นหาตัวทำนายที่ดีของประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกู้ภัยจากจิตลักษณะ สถานการณ์ทางสังคม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ ทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ทางสังคม (การสนับสนุนทางสังคม) จิตลักษณะตามสถานการณ์ (เจตคติต่อการทำงานอาสาสมัคร) และสถานการณ์ทางสังคม (การสนับสนุนทางสังคม) กับจิตลักษณะตามสถานการณ์ (การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงานอาสาสมัคร) ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกู้ภัย

ประชากร

ประชากรเป็นอาสาสมัครกัญญ์มูลนิธิร่วมกตัญญู จากทั้ง 3 กองบังคับการตำรวจนครบาล (บก.น) ได้แก่ บก.น เหนือ จำนวน 5 เขต 34 สถานี บก.น ใต้ จำนวน 4 เขต 21 สถานี บก.น ธน จำนวน 5 เขต 28 สถานี รวมทั้ง 3 บก.น มี 14 เขต 83 สถานี ซึ่งมูลนิธิร่วมกตัญญูได้แบ่งอาสาสมัครออกทั่วพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามกองบังคับการตำรวจนครบาลทั้ง 3 บก.น รวมกลุ่มประชากรทั้งสิ้น 1, 261 คน (สมุดรายชื่ออาสาสมัครมูลนิธิร่วมกตัญญู. 2551: 4-8)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นอาสาสมัครกัญญ์มูลนิธิร่วมกตัญญู จำนวน 293 คน ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) โดยใช้ ทั้ง 3 กองบังคับการตำรวจนครบาล ได้แก่ บก.น เหนือ บก.น ใต้ บก.น ธน ตามการแบ่งของมูลนิธิร่วมกตัญญู เป็นชั้นในการสุ่ม

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรของการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกัญญ์ ซึ่งวัดจากการประเมินสภาพผู้บาดเจ็บ การปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บ การเคลื่อนย้ายและนำส่งผู้บาดเจ็บ ส่วนตัวแปรอิสระ ได้แก่ (1) จิตลักษณะ ประกอบด้วย แรงจูงใจในการทำงาน และพรหมวิหาร 4 (2) สถานการณ์ทางสังคม ประกอบด้วย การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวจากหัวหน้าจุด จากเพื่อนร่วมงาน และจากประชาชน (3) จิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วย เจตคติต่อการทำงาน และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน และ(4) ลักษณะทางชีวสังคม ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามจำนวน 7 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามลักษณะชีวสังคม ฉบับที่ 2 แบบวัดประสิทธิภาพการทำงาน ฉบับที่ 3 แบบวัดแรงจูงใจในการทำงาน อาสาสมัคร ฉบับที่ 4 แบบวัดพรหมวิหาร 4 ฉบับที่ 5 แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม ฉบับที่ 6 แบบวัดเจตคติต่อการทำงานอาสาสมัคร ฉบับที่ 7 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงานอาสาสมัคร

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson's Product Moment Correlation) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน เจตคติต่อการทำงาน พรหมวิหาร 4 แรงจูงใจในการทำงาน การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้าจุด การสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน และการสนับสนุนทางสังคมจากประชาชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกู้ภัย

2. ผลการศึกษาเรื่องปัจจัยทำนายพบว่า 1) การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน เจตคติต่อการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน สามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกู้ภัยได้ร้อยละ 22 ในกลุ่มรวม 2) การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน การสนับสนุนทางสังคมจากประชาชน สามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกู้ภัยได้ร้อยละ 27 ในกลุ่มอายุมาก 3) การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน เจตคติต่อการทำงาน สามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกู้ภัยได้ร้อยละ 19 ในกลุ่มอายุน้อย 4) การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน สามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกู้ภัยได้ร้อยละ 18 ในกลุ่มระดับการศึกษาต่ำ 5) การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน การสนับสนุนจากหัวหน้าจุด สามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกู้ภัยได้ร้อยละ 29 ในกลุ่มระดับการศึกษาสูง 6) การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน เจตคติต่อการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน สามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกู้ภัยได้ร้อยละ 28 ในกลุ่มระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อย

3. พบปฏิสัมพันธ์ระหว่าง การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวกับเจตคติต่อการทำงาน การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงานกับเจตคติต่อการทำงาน และการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงานกับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกู้ภัย

4. ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้าจุดและจากประชาชนกับเจตคติต่อการทำงาน และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว จากหัวหน้าจุดจากประชาชนกับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกู้ภัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัคร ทั้งในการมีความสัมพันธ์ การทำนายของกลุ่มรวม

กลุ่มย่อย อย่างเด่นชัด มุลินีเข้าร่วมกตัญญูควรจะทำให้ความสำคัญของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน ด้วยการให้อาสาสมัครที่มีประสบการณ์ของความสำเร็จในการทำงาน ซึ่งอาจเริ่มจากงานที่ง่ายก่อน ให้อาสาสมัครเห็นแบบอย่างของการทำงานของอาสาสมัครคนอื่น ให้กำลังใจ และ ลดความวิตกกังวลของอาสาสมัคร เพื่อให้ให้อาสาสมัครมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง เมื่ออาสาสมัครมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในการทำงานแล้ว ก็จะทำงานที่ทำนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นด้วย

2. เจตคติต่อการทำงาน ก็เป็นตัวที่สำคัญ ทางมุลินีอาจจัดฝึกอบรมเพื่อให้อาสาสมัครเห็นคุณค่าของการอาสาสมัครช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ เกิดความชอบ และ มุ่งมั่นต่อการทำงานอาสาสมัครมากขึ้น

3. แรงจูงใจในการทำงาน ก็เป็นตัวแปรสำคัญ ทางมุลินีอาจจัดฝึกอบรม เพื่อที่จะให้อาสาสมัครมีแรงผลักดันที่ทำให้เขาเข้าร่วมทำกิจกรรมอาสาสมัคร โดยทำให้เขามีความต้องการที่ให้กับคนอื่นได้รับผลประโยชน์ ต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อหาโอกาสด้านการทำงานเพื่อสร้างสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เพื่อลดความความรู้สึกลึกซึ้งของตนเอง เพื่อสร้างความรู้สึกลึกซึ้งทางบวกให้กับตนเอง

4. การสนับสนุนทางสังคม ก็เป็นตัวแปรที่สำคัญ ทางมุลินีควรที่จะเชื่อมโยงการช่วยเหลือจากบุคคลในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน และประชาชน ในเรื่องของการจัดหาอาหาร ทำความสะอาดที่พักอาศัย การดูแลเอาใจใส่ การได้รับกำลังใจ การยกย่อง การยอมรับเข้ากลุ่ม การทำให้อาสาสมัครรู้สึกว่าคุณค่าของตนเองเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของสังคม การเปิดโอกาสให้อาสาสมัครมีโอกาสร่วมกิจกรรมต่างๆ การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ การชี้แนะแนวทางในการทำงาน การช่วยเหลือร่วมมือในขณะปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนร่วม ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของอาสาสมัครอย่างมากมาย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. จากผลการวิจัย พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน เจตคติต่อการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน การสนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้าจุด จากเพื่อนร่วมงาน จากประชาชน เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครมากกว่าตัวแปรอื่นๆ ดังนั้น มุลินีจึงควรนำตัวแปรที่พบในงานวิจัยครั้งนี้ไปทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาสาสมัครกิจกรรมอื่น หรือสร้างเป็นแบบชุดฝึก อบรม การส่งเสริมลักษณะดังกล่าว

2. เนื่องจากตัวแปรอิสระที่ใช้ในงานวิจัยนี้สามารถอธิบายตัวแปรตามได้ไม่มากนัก แสดงว่าอาจมีตัวแปรอื่นๆ ที่สามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครได้ด้วย ซึ่งจากการค้นคว้า พบว่า การสื่อสาร ความรู้ ทักษะในการรับแจ้งเหตุ การออกปฏิบัติงานน่าจะส่งผลต่อการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไป ควรพิจารณานำตัวแปรเหล่านี้ทำการศึกษากับกลุ่มอาสาสมัคร

3. ควรศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการทำงานกับอาสาสมัครกลุ่มอื่น เช่น กลุ่มอาสาสมัครกู้ภัยในสังกัดมูลนิธิร่วมกตัญญูในต่างจังหวัด หรือ หน่วยงานต่างๆ เช่น หน่วยกู้ชีพ “นเรนทร” ของโรงพยาบาลราชวิถี “หน่วยกู้ชีพ” ของโรงพยาบาลเลิดสิน สังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข หน่วยกู้ชีพ “คุ้มเกล้า” โรงพยาบาลภูมิพล หน่วยกู้ชีพโรงพยาบาล “ศรีวิชัย” มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง เป็นต้นว่า สอดคล้องหรือแตกต่างกันอย่างไร

บรรณานุกรม

- การประชุมวิชาการ เวชศาสตร์ฉุกเฉิน ครั้งที่ 3. (2546). *ข้อผิดพลาดที่พบบ่อยในการดูแลภาวะฉุกเฉิน*. สมาคมเวชศาสตร์ฉุกเฉินแห่งประเทศไทย กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับ ศูนย์กู้ชีพ “นเรนทร” โรงพยาบาลราชวิถี. กรุงเทพฯ: บริษัท แอล. พี. เพรส. จำกัด. ถ่ายเอกสาร.
- การประชุมวิชาการ เวชศาสตร์ฉุกเฉิน ครั้งที่ 5 .(2548). *เตรียม ER รับภัยใหม่ในสิบปีหน้า*. สมาคม เวชศาสตร์ฉุกเฉินแห่งประเทศไทย กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับ ศูนย์กู้ชีพ “นเรนทร” โรงพยาบาลราชวิถี. กรุงเทพฯ: บริษัท แอล. พี. เพรส. จำกัด. ถ่ายเอกสาร.
- เกศินี สราญฤทธิชัย; คนอื่นๆ. (2546). *การรับรู้ชุมชนต่อการบริการผู้ป่วยฉุกเฉิน ณ จุดเกิดเหตุ*. ขอนแก่น: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. ถ่ายเอกสาร.
- จรรยา แก้วสาร. (2549). *พฤติกรรมกรช่วยเหลือผู้บาดเจ็บของอาสาสมัครกู้ภัยกรุงเทพมหานครปรีญญา วท.ม. (สุศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ* ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน (2541). *รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism model) เพื่อการวิจัยสาเหตุของ พฤติกรรมและพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์* *วารสารทันตภิบาล* 10 (2): 105 – 108 .
- พระมหาจันทร์ธรรม อินทรีเกิด. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะ และสถานการณ์ทางสังคม กับประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกู้ภัยมูลนิธิร่วมกตัญญูในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโท วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มูลนิธิร่วมกตัญญู. (2545). *ผลงานมูลนิธิร่วมกตัญญู*. กรุงเทพฯ: ถ่ายเอกสาร.
- วิทยา ชาติปัญญาชัย. (2545). *ระบบบริการแพทย์ฉุกเฉิน ในยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาอุบัติเหตุจราจร ศูนย์อุบัติเหตุและวิกฤตบำบัด โรงพยาบาลขอนแก่นขอนแก่น: ขอนแก่นการพิมพ์*. ถ่ายเอกสาร.
- Magnusson .D & Endler. N.S. (1977). *Personality at the crossroads: Current Issues in interactionism psychology*. New